

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 251/21**

mun. Chișinău

10 iunie 2022

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Natalia IVANOV, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Baltag Ecaterina, IDNP- [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], consilier în cadrul Consiliului Raional Căușeni, privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, în temeiul art. 35 și art. 38 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 13.12.2021, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare- ANI) a fost înregistrată sesizarea Cancelariei de Stat a RM, Oficiul Teritorial Căușeni, nr. M-1072/21, în privința dnei Baltag Ecaterina, privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

În aceeași zi, în conformitate cu art. 30 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cod atribuit – 20210221016.

Potrivit sesizării, dna Baltag Ecaterina, în calitate de consilier în cadrul Consiliului Raional Căușeni ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin faptul participării la exprimarea votului și adoptarea Deciziei nr. 5/15 din 12.08.2021, la care s-a decis acordarea ajutorului material unic pentru mai multe persoane printre care și dnei [REDACTED] – cumnata acesteia. Totodată, consilierul a votat excluderea din lista persoanelor care au solicitat ajutor financiar a dlui [REDACTED], incluzându-și în locul acestuia ruda.

În context, s-a solicitat verificarea faptei sesizate prin prisma *Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133/2016*, pe segmentul regimului juridic al conflictului de interese.

Potrivit art. 37 alin. (4) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prevederile art. art. 30, 31, 32 precum ale art. 33 alin. (6)- (8) (12) și (13), art. 35 și art. 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Verificând sesizarea, sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, inspectorul stabilește că aceasta corespunde cerințelor stabilite de art. 75 din *Codul administrativ* nr. 116 din 19.07.2018.

Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 30.12.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 1293/21, în privința dmei Baltag Ecaterina, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-21/7663 din 30.12.2021, recepționată la 05.01.2022 conform avizului de recepție nr. DS8005799170AS, dna Baltag Ecaterina a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, dna Baltag Ecaterina, exercitând mandatul de consilier în CR Căușeni, *este subiect al declarării averii și intereselor personale*, depunând în acest sens și declarațiile de avere și interese personale corespunzătoare.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale:

conflict de interese – reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform art. 12, alin. (3) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Subsecvent, art. 12 alin. (7) al actului normativ menționat statuiază că Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Astfel, din noțiunile și reglementările enunțate mai sus, observăm că legiuitorul a stabilit expres împrejurările cînd un subiect al declarării averii și intereselor personale s-ar afla în situația unui conflict de interese real, care, spre deosebire de conflictul de interese potențial, în mod obligatoriu urmează a fi declarat.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a), b), c) și d), art. 33, alin. (6) și art. 37, alin. (4) din *Legea nr. 132/2016*, au fost consultate date din registrele informaționale de stat și solicitate Comisiei Electorale Centrale a RM, (solicitarea nr. 04-21/25 din 04.01.2022), Consiliului raional Căușeni (solicitățile nr. 04-21/26 din 04.01.2022, nr. 04-21/1329 din 10.03.2022 și nr. 04-21/2081 din 11.04.2022) și IP Agenției Servicii Publice (solicitarea nr. 04-21/1660 din 24.03.2022) informații și documente necesare desfășurării controlului.

Conform răspunsului **Comisiei Electorale Centrale a RM**, înregistrat în cadrul Autorității la 14.01.2022 cu nr. 251, s-a stabilit faptul că, în temeiul Hotărîrii Judecătorei Căușeni (sediul Central) din 06.11.2019 (dosar nr. 3-78/2019) dnei Baltag Ecaterina i-a fost validat mandatul de consilier în cadrul CR Căușeni.

Prin răspunsurile **Consiliului raional Căușeni**, înregistrate în cancelaria ANI cu nr. 563 din 26.01.2022, nr. 2465 din 30.03.2022 și nr. 3699 din 03.05.2022 au fost remise următoarele documente relevante procedurii de control:

- Decizia nr. 4/9 din 09.12.2019 Cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea CR Căușeni;

- Dispoziția președintelui r-lui Căușeni Cu privire la convocarea ședinței extraordinare a Consiliului raional, nr. 88-a din 06.08.2021;

- Procesul-verbal al ședinței extraordinare a CR Căușeni, nr. 5 din 12.08.2021, însoțit de Anexă - lista consilierilor r-lui Căușeni prezenți la ședința extraordinară a Consiliului raional din 12.08.2021;

- Decizia nr. 5/15 din 12.08.2021 cu privire la alocarea mijloacelor financiare însoțită de Anexă;

- Decizia 5/8 din 12.08.2021 cu privire la alocarea mijloacelor financiare însoțită de Anexă - lista persoanelor care au solicitat ajutor material prin derogare;

- Explicații referitoare la divergențele stabilite între înscrisurile din Procesul-verbal al ședinței extraordinare a CR Căușeni, nr. 5 din 12.08.2021 și înregistrarea audio-video a ședinței prenotate.

Potrivit răspunsului **Agenciei Servicii Publice**, înregistrate în cancelaria ANI cu nr. 2762 din 06.04.2022, s-a stabilit că dna Baltag Ecaterina și dna [REDACTAT], IDNP - [REDACTAT] sunt rude prin afinitate și anume cumnate.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-21/1688 din 24.03.2022, subiectului controlului i-a fost solicitată prezentarea punctului de vedere asupra obiectului controlului.

La 31.03.2022, în cadrul ANI, cu nr. 2532, a fost înregistrat punctul de vedere al dnei Baltag Ecaterina, prin care a comunicat:

„Prin prezenta, vă comunic că în calitate de Consilier raional în cadrul Consiliului Raional Căușeni nu am încălcat nici un regim juridic al conflictelor de interese la adoptarea Deciziei Consiliului Raional Căușeni Nr. 5/8 din 12.08.2021 ”Cu privire la alocarea mijloacelor financiare”, prin care s-a decis acordarea ajutorului material unic pentru șapte cetățeni, printre care acordarea 5000 lei Doamnei [REDACTED] - cumnata, la care nu am participat la votarea acestei decizii — Nu am participat la vot.

Toate probele și lămuririle le selectați de la secretarul Consiliului care răspunde de numărarea voturilor, inclusiv și prin Regulamentul intern al Consiliului este stipulat pentru cine are dreptul consilierul să voteze.

Depun în scris că nu am participat la adoptarea Deciziei 5/8 din 12.08.2021. Toate cele proceduri de control nu recunosc, sunt fără suport probatoriu și nu am participat la luarea Deciziei în exercitarea mandatului și nu eram în drept să soluționez conflictul de interese, nu am încălcat art. 12 alin.(4),(7) a Legii Nr. 133/2016”.

Aprecierea inspectorului de integritate.

Potrivit art. 31 din *Legea integrității, nr. 82 din 25.05.2017*, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

În conformitate cu prevederile art. 6 lit. b) și c) din *Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016*, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, cât și constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Raportat la speța cercetată, inspectorul de integritate a constatat următoarele:

Potrivit informațiilor oficiale recepționate de la CEC și CR Căușeni, coroborate cu cele conținute pe pagina web a CR Căușeni, rubrica *Consilierii raionali și Comisiile de specialitate* - <https://causeni.md/consiliul-raional/comisiile-de-specialitate/>, dna Baltag Ecaterina exercită mandatul de consilier raional, fiind și membru al comisiei economie, buget și finanțe (secretar).

Totodată, urmare a examinării materialului probator acumulat la dosarul de control, s-a stabilit faptul că, prin Dispoziția președintelui raionului Căușeni *Cu privire la convocarea ședinței extraordinare a CR Căușeni, nr. 88-a din 06.08.2021*, s-a dispus convocarea ședinței prenotate pentru data de 12.08.2021, ora 13.00. Potrivit textului dispoziției menționate supra, la data de 12.08.2021, ordinea de zi conținea 20 de subiecte care urmau a fi discutate, printre care pct. 8 și pct. 15 – *Cu privire la acordarea mijloacelor financiare*, despre care dna Baltag Ecaterina a fost informată. Or, potrivit pct. 28 din Regulamentul privind constituirea și funcționarea CR Căușeni, aprobat prin Decizia nr. 4/9 din 09.12.2019, convocarea consiliului raional, cu excepția primei ședințe (de constituire) se face prin dispoziția președintelui raionului, cu cel puțin 10 zile înaintea ședințelor ordinare și cu cel puțin 3 zile înaintea celor extraordinare. În temeiul dispoziției, fiecărui consilier i se expediază o înștiințare în care se indică ordinea de zi, data, ora și locul desfășurării ședinței, prin intermediul poștei electronice, iar în lipsa acesteia, consilierul personal își ridică materialele înaintate pe suport de hârtie de la Secția administrație publică din cadrul aparatului președintelui raionului.

Examinând Procesul-verbal al ședinței extraordinare a CR Căușeni, nr. 5 din 12.08.2021 și Anexa acestuia, cât și răspunsurile expediate de CR Căușeni, s-a constatat faptul că la ședința prenotată au participat 29 de consilieri din 33, printre care și dna Baltag Ecaterina reprezentând sectorul nr. 1 din care făceau parte 9 consilieri, inclusiv dumneaei.

Prin răspunsul CR Căușeni, nr. 2465 din 30.03.2022, drept răspuns la solicitarea nr. 04-21/1329 din 10.03.2022, CR Căușeni a expediat copia Deciziei nr. 5/8 din 12.08.2021 și a listei

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

persoanelor care au solicitat ajutor material prin derogare de la fondul de rezervă al CR Căușeni. Conform listei prezentate, dna [REDACTED] se regăsește în lista persoanelor care a solicitat și primit ajutor material în cuantum de 5000 lei. Potrivit Procesului-verbal al ședinței extraordinare a CR Căușeni, nr. 5 din 12.08.2021, pentru această Decizie și-au expus votul “pentru” toți 29 consilieri prezenți.

Conform Deciziei nr. 5/15 din 12.08.2021, dl [REDACTED] a fost exclus din lista persoanelor care urma să beneficieze de ajutor social, iar dna [REDACTED] a fost propusă în calitate de persoană care să beneficieze de un ajutor în cuantum de 5000 lei. Potrivit Procesului-verbal al ședinței extraordinare a CR Căușeni, nr. 5 din 12.08.2021, pentru această Decizie și-au expus votul “pentru” toți 29 consilieri prezenți.

În cadrul desfășurării controlului, la adresa web <https://www.facebook.com/CRCauserni/videos/259169562714451> a fost identificată și transmisiunea audio-video a ședinței extraordinare a CR Căușeni din 12.08.2021. Vizualizând ședința prenotată, inspectorul de integritate a identificat faptul că, propunerea de acordare a ajutorului financiar dnei [REDACTED] a parvenit atât în cadrul proiectului de Decizie nr. 5/8 cât și în cadrul proiectului de Decizie nr. 5/15 corelat cu excluderea dlui [REDACTED] din lista persoanelor care urma să beneficieze de ajutor social și includerea dnei [REDACTED], ceea ce a creat confuzii vis-a-vis de câte ajutoare financiare a beneficiat aceasta. Or, cu referire la votarea proiectului Deciziei nr. 5/8 din 12.08.2021, inspectorul de integritate a observat faptul că, la min. 1:15:21-1:16 s-a propus și votat cu nr. total de 29 voturi “pentru” oferirea unui ajutor social de 4000 lei cet. [REDACTED] (fără a se menționa prenumele persoanei), sumă care nu coincide cu cea din Decizia nr. 5/8 din 12.08.2021 și listei persoanelor care au solicitat ajutor material prin derogare de la fondul de rezervă al CR Căușeni (unde figurează 5000 lei). Ulterior, la min. 1:28:18-1:29:10, s-a examinat proiectul Deciziei nr. 5/15 prin care s-a propus acordarea dnei [REDACTED] a unui ajutor financiar în cuantum de 5000 lei și totodată excluderea cet. [REDACTED]. Prin urmare, proiectul Deciziei 5/15 a fost votat cu 26 voturi “pentru”: sector 1 – 9 voturi, sector 2 – 5 voturi (din 7), sector 3 - 12 voturi, la “abțineri” a fost înregistrată 1 persoană din sectorul 3 fără a se menționa nominal. Confruntând aceste informații cu cele conținute în procesul-verbal nr. 5 al ședinței CR Căușeni din 12.08.2021, s-a constatat că în proiectul Deciziei nr. 5/15, la mențiunea “S-a votat” figurează 29 voturi, în raport cu cele 26 de voturi identificate în transmisiunea audio-video a ședinței.

În context, avînd în vedere eradicării divergențelor/neclarităților identificate în procesul examinării răspunsurilor CR Căușeni, nr. 563 din 26.01.2022, răspunsului nr. 2465 din 30.03.2022 și înregistrarea audio-video a ședinței CR Căușeni din 12.08.2021 (care, preponderent, nu redau imagini cu consilierii prezenți la ședință, ci doar a scenei sălii în care s-a desfășurat ședința), coroborat cu punctul de vedere a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate a solicitat CR Căușeni să se expună asupra următoarelor întrebări:

1. Prin care totuși decizie a CR Căușeni i-a fost alocată dnei [REDACTED] ajutorul social de 5000 lei, sau dumneai a beneficiat de 2 ajutoare sociale distincte votate în cadrul aceleiași ședințe?
2. Cum se explică neconcordanța între cele 29 voturi “pentru” la mențiunea “S-a votat” din decizia nr. 5/15 expediată ANI, în raport cu cele 26 de voturi identificate în transmisiunea audio-video a ședinței.
3. Consilierul Baltag Ecaterina și-a expus, sau nu votul “pentru” la votarea Deciziei nr. 5/8 și nr. 5/15 din 12.08.2021? Din ce sector făcea parte dumneai?

Prin urmare, prin răspunsul nr. 3699 din 12.05.2022 CR Căușeni a explicat următoarele:

“În ședința Consiliului raional Căușeni din 12.08.2021 la ordinea de zi au fost pregătite 20 de chestiuni respectiv în cele 20 de întrebări au fost propuse 2 chestiuni „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare” (Decizia nr. 5/8 și nr. 5/15) persoanelor fizice ce s-au adresat

prin cereri pentru ajutor financiar pentru diferite probleme personale - sociale. Deci în proiectul de decizie cu nr.5/8 din 12 august 2021 în anexa proiectului de deciziei cet. [REDACTED], presupusa rudă a doamnei consilier Baltag Ecaterina, figura la oziția cu nr. 5 cu suma de 1000 lei, la Comisia de specialitate economie buget și finanțe a Consiliului raional Căușeni înainte de ședința Consiliului raional au fost examinate și dezbătute aceste proiecte atât proiectul de decizie cu nr. 5/8, cât și în proiectul de decizie nr. 5/15 care mai apoi au fost adoptate, unde membrii comisiei în cadrul examinării proiectelor au propus ca la proiectul de decizie cu nr. 5/8 cet. [REDACTED] să-i fie majorată suma de la 1000 până la 5000 lei, respectiv cu adaugarea și completarea a 4000 lei, iar din proiectul de decizie 5/15 să fie exclus cet. [REDACTED] ceea ce fost prezentat prin procesul verbal al Comisiei de specialitate economie buget și finanțe a Consiliului raional Căușeni în adresa dvs. de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat (copia se anexează) însă în procesul - verbal al Comisiei de specialitate economie buget și finanțe a Consiliului raional Căușeni despre propunerile la majorarea sumei pentru [REDACTED] și respectiv excludere din anexa de la proiectul de Decizie nr. 5/15 a cet. [REDACTED], mențiunile despre propunerile făcute și aprobate sau facut, cât și încrierile, în dreptul proiectului de decizie nr.5/15.

Totodata la cele neclarități despre care comnucați ca au fost depistate în procesul - verbal al ședinței la decizii, în cadrul ședinței de Consiliul la decizia 5/8 înainte de aprobare despre modificările sumelor adugările făcute la anexă s-a ridicat Șeful Direcției Asistență Social și Protecție a Familiei domn. [REDACTED] fiind raportor al acestor proiecte de Decizii unde dumnea lui menționează despre propunerile venite de la Comisia de specialitate economie buget și finanțe a Consiliului raional Căușeni și anume spune că la poziția cu nr.5 din anexă se majorează suma cu 4000 lei, dumnealui a făcut referire la cet. [REDACTED] dar nu a menționat numele și prenumele doamnei deoarece acesta situație de majoare a sumeni a fost discutată în cadrul comisiei de specialitaie, aceasta a fost unica alocare și ajutor acordat doamnei [REDACTED].

Cu referire la neconcordanța despre numărul voturilor la Decizia nr. 5/15 din 12.08.2021 este o greșeală tenică de redactare și întocmire a procesului - verbal la decizia sus numită unde au fost 26 de voturi dar ceilalți consilieri prezenți nu au participat la procedura de votare dar nici nu au solicitat ca poziția dumnealor de refuz sau alte argumente despre procedura votului să fie consemnate nominal în procesul - verbal.

Respectiv din analiza făcută de autoritatea dvs. informăm că doamna consilier se afla în sectorul I în sala de ședință și solicitare de a confirma sau demonstra dacă doamna consilier Baltag Ecaterina a participat sau nu la vot la ace te decizii sus numite din 12.08.2021, nu putem argumenta prin dovezi participarea personală la vot a doamnei consilier Baltag deoarece nu sunt alte materiale drept dovadă”.

Examind materialul probator acumulat la dosarul de control, suprapus cu explicațiile CR Căușeni, inspectorul de integritate a stabilit că, totuși acordarea ajutorului financiar în cuantum de 5000 lei dnei [REDACTED] a fost propusă și votată de toți 29 de consilieri prezenți la ședință anume prin proiectul Deciziei nr. 5/8, iar prin proiectul Deciziei nr. 5/15 doar s-a menținut cuantumul ajutorului propunându-se includerea acesteia în locul altei persoane.

Art. 12 alin. (5) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* prevede că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influenta îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Subsecvent, art. 12 alin. (7) al actului normativ menționat statuiază că Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Conform art. 14, alin. (3) din aceeași lege, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dnei Baltag Ecaterina, i-a fost interzisă întreprinderea oricărei acțiuni în sensul participării la dezbaterea celor 2 proiecte de Decizii care o vizau direct sau inclusiv pe cumnata acesteia, cu excepția abținerii.

Art. 14, alin. (4) a legii prenotate stipulează expres că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea de luare a deciziilor.

Aflată în situația celor 2 conflicte de interese, dna Baltag Ecaterina era obligată să le trateze prin acceptarea responsabilității pentru identificarea intereselor personale, reieșite din caracterul patrimonial/material a Deciziilor care vizau persoana apropiată, care era în conflict cu îndatoririle sale consilier raional, precum și prin acceptarea responsabilității de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictelor de interese în care se afla. Or, necesitatea evitării conflictelor de interese de către subiecții declarării averilor și intereselor personale reprezintă, pe bună dreptate, o normă de conduită a acestora.

În acest sens, unica conduită legală a subiectului controlului era să informeze imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, în scris, ANI, că este afectată de conflicte de interese în exercitarea mandatului, or, dna Baltag Ecaterina a cunoscut ordinea de zi a ședinței din 12.08.2021 încă din data de 06.08.2021.

Totodată, dînsa urma să aștepte reacția ANI fără a se implica în procesul de participare la luarea/votarea deciziilor nr. 5/8 și 5/15 din 12.08.2021.

La caz, din punctul de vedere prezentat de subiectul controlului inspectorul nu identifică probe concrete, pertinente și concludente care ar demonstra că dna Baltag Ecaterina a informat despre situațiile de conflicte de interese în care s-a aflat și nici probe care ar demonstra că tratarea și soluționarea acestor conflicte de interese a avut loc în modul prevăzut la art. art. 12 alin. (4)-(7) și art. 14 alin. (3)-(4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, la data participării la adoptarea Deciziilor litigioase ce vizau persoana apropiată.

În context, argumentul invocat de subiectul controlului precum că aceasta nu a participat la adoptarea proiectului de Decizie nr. 5/8 din 12.08.2021 nu poate fi reținut de inspectorul de integritate din considerentul că este unul nefondat, declarativ, bizar și alogic, avînd ca scop fentarea inspectorului. Or, toate materialele acumulate la dosarul de control dovedesc clar faptul participării dnei Baltag Ecaterina la adoptarea Deciziilor nr. 5/8 și nr. 5/15 din 12.08.2021, cu atît mai mult că aceasta făcea parte din Comisia economie, buget și finanțe a CR Căușeni, comisie care a aprobat unanim propunerea acordării ajutorului financiar și substituirea unui alt locuitor al raionului cu cumnata consilierului. Într-o ordine logică de idei, desprinsă din cadrul legal pertinent speței date, interesele personale patrimoniale/materiale nu puteau concura cu exercitarea imparțială a mandatului de consilier.

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dna

Baltag Ecaterina, nu a declarat și nu a soluționat prin abținere cele 2 conflicte de interese, manifestate prin participarea la votarea proiectelor de Decizie nr. 5/8 și 5/15 din 12.08.2021 emise în privința persoanei apropiate (sau care o vizau și pe aceasta) prin ce a încălcat dispozițiile art. 12 alin. (4)-(7) și art. 14 alin. (3)-(4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, deoarece nu a luat măsuri pentru a proteja corectitudinea procesului de participare la vot și de adoptare a deciziilor, nu a declarat în scris și nu a soluționat prin abținere conflictele de interese reale în care se afla și a admis consumarea acestora.

Se reține că la data de 29.10.2021 au fost operate și publicate în Monitorul Oficial nr. 264-265 modificări în *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, cu considerarea prevederilor noii legi în partea ce ține de sancțiunile aplicate.

Astfel, ca urmare a modificărilor și completărilor operate în actele normative prenotate, art. 23 alin. (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* statuiază că fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași *Lege*, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică.

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (2) *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale, deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dna Baltag Ecaterina nu se regăsește în lista subiecților declarării acțiunile cărora au mai constituit anterior obiect al procedurilor de control în calitate de consilier raional sau în privința căreia ar exista deja un act de constatare definitiv. Subsecvent nu a fost posibilă identificarea prejudiciului adus interesului public. Din aceste considerente, inspectorul de integritate consideră disproporționată solicitarea

revocării mandatului de consilier și consideră excesivă aplicarea interdicției de ocupare a funcției publice sau de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani.

Ținând cont de cele menționate în prezentul act, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37-39 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, art. 12,14,15 și 23 din *Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, inspectorul de integritate,-

A DECIS:

1. Se constată că dna Baltag Ecaterina, consilier în cadrul CR Căușeni, fiind în prezența interesului personal rezultat din relația cu persoana apropiată, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese apărute la participarea la procedura de vot aferente adoptării Deciziilor CR Căușeni nr. 5/8 și 5/15 din 12.08.2021 *Cu privire la acordarea mijloacelor financiare*, fapt prin care a admis consumarea acestora.

2. Se aduce la cunoștința dnei Baltag Ecaterina actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector principal de integritate
al Inspectoratului de Integritate ANI**

Natalia IVANOV